

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Теорія та методика позашкільної освіти з природничих наук

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: обов'язкова

Форма навчання: денна

Освітній ступень: бакалавр

Кількість кредитів (годин): 4 (120 год.: 22 – лекції; 24 - практичні; 2 – консультації; 72 – самостійна робота)

Мова викладання: українська

Посилання на курс в онлайн-платформі Moodle

2. Інформація про викладача

ПІБ: Яренчук Людмила Георгіївна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат педагогічних наук, доцент

Кафедра: кафедра технологічної освіти та природничих наук

Робочій e-mail:

Години консультацій на кафедрі: п'ятниця 15:00 – 16:00

3. Опис та мета дисципліни

Навчальна дисципліна спрямована на оволодіння здобувачами теорією та методикою організації й проведення позаурочної роботи з природничих наук у процесі позакласної роботи та у позашкільних закладах освіти. Дана дисципліна має теоретично-практичний характер і сприяє практичному формуванню у майбутніх вчителів природничих наук досвіду роботи керівника гуртка. Забезпечує майбутніх спеціалістів знаннями мети і завдань позаурочної діяльності, принципів і форм організації, змісту позаурочної та позашкільної роботи, спонукає до творчої діяльності здобувачів в процесі теоретичного і практичного вивчення предмету. Дає можливість розширити поле діяльності вчителя в позаурочній та позашкільній роботі, застосувавши отримані знання і вміння.

Завданнями вивчення курсу «Теорія та методика позашкільної освіти з природничих наук» є оволодіння майбутніми вчителями необхідними знаннями, вміннями і навичками проведення позаурочної роботи з учнями, формування готовності майбутніх вчителів до ефективного застосування набутих знань в освітньому процесі. Це досягається завдяки постійному формуванню умінь і навичок у ході вивчення даного курсу, зокрема:

- формування у здобувачів знань, умінь і навичок у відповідності з навчальною програмою;
- оволодіння здобувачами особистісно-орієнтованими технологіями організації позаурочної діяльності учнів з природничих наук;
- виховання творчого та сумлінного ставлення до праці, особистісних якостей як працелюбність, дбайливість;
- формування умінь мислити творчо, ініціативно, самостійно діяти у нестандартних ситуаціях.

4. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. *Знання* мети і завдань позаурочної діяльності, принципів і форм організації, змісту позаурочної та позашкільної роботи, особливостей організації та методики проведення гурткових занять та інших форм позаурочної роботи.

2. *Уміння*: користуватися навчальними програмами з різних видів гурткової роботи, складати план-конспект гурткового заняття, проводити гурткові заняття із застосуванням особистісно-орієнтованих технологій організації позаурочної діяльності з природничих наук.

3. *Комунікація*: організовувати та здійснювати позаурочну діяльність, забезпечувати виконання нормативних актів освітньої діяльності, розробляти й удосконалювати зміст і методичне забезпечення позаурочної діяльності з природничих наук. Володіти інформаційно-комунікаційними технологіями навчання і застосовувувати їх у позаурочної діяльності з природничих наук; самостійно вивчати нові питання з природничих наук за різноманітними інформаційними джерелами.

4. *Автономність та відповідальність*: відповідально ставитись до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у позаурочної та позааудиторній діяльності; усвідомлювати соціальну значущість майбутньої професії, спрямованість мотивації до здійснення професійної діяльності; вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобути під час навчання компетентності.

5. Структура дисципліни

Тема № 1. Мета та завдання позаурочної та позашкільної роботи з учнями

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (4 год.): 1.Поняття "позакласна, позаурочна та позашкільна робота". 2.Мета і завдання позаурочної діяльності вчителя природничих наук на сучасному етапі розвитку освіти в Україні в Новій українській школі. 3.Взаємозв'язок позаурочного та позашкільного виховання. 4.Зв'язок закладу загальної середньої освіти і позашкільних закладів освіти. 5.Вплив розвитку науки і техніки на індивідуальні запити учнів та систему позашкільних закладів освіти. 6.Роль позаурочної діяльності у цілісному розвитку учнів (в тому числі з особливими освітніми потребами), їх трудове, моральне, естетичне, економічне, екологічне виховання.	1. Касперський А.В., Богданов І.Т. Електрика 1. Биковська О. Теоретико-методичні основи позашкільної освіти в Україні : дис. докт. пед. наук: 13.00.01. Київ, 2008. 470. 2. Науменко Р. Державне регулювання розвитку позашкільної освіти в Україні. Київ : Ін-т обдарованої дитини НАПН України, 2012. 391 с. 3. Пустовіт Г. Теоретико-методичні основи екологічної освіти і виховання учнів 1–9 класів у позашкільних навчальних закладах : автореф. дис. докт. пед. наук: 13.00.07. Тернопіль, 2005. 51 с. 4. Семенов О. Особистісне самовизначення школяра в діяльності комплексного позашкільного навчально-виховного закладу : дис. канд. пед. наук: 13.00.07. Київ, 2000. 219 с. 5. Мосякова І. Ю. Концептуальні основи модернізації змісту позашкільної освіти : практико орієнтований посібник : електронне видання. І. Ю. Мосякова. – Київ : Педагогічна думка, 2018. – Ч. 1. – 121 с.
Лекція (4 год.): 1.Поняття "позакласна, позаурочна та позашкільна робота".	

2. Мета і завдання позаурочної діяльності вчителя природничих наук на сучасному етапі розвитку освіти в Україні в Новій українській школі. 3. Взаємозв'язок позаурочного та позашкільного виховання. 4. Зв'язок закладу загальної середньої освіти і позашкільних закладів освіти. 5. Вплив розвитку науки і техніки на індивідуальні запити учнів та систему позашкільних закладів освіти. 6. Роль позаурочної діяльності у цілісному розвитку учнів (в тому числі з особливими освітніми потребами), їх трудове, моральне, естетичне, економічне, екологічне виховання.	6. Яренчук Л.Г. Теорія та методика позаурочної діяльності з технологій: методичні рекомендації / Укл. Л.Г. Яренчук – Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2023. – 87 с. 7. Яренчук Л.Г., Снігур Л.О. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ ГУРТКОВОЇ РОБОТИ ЯК РІЗНОВИДУ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З ПРИРОДНИЧИХ НАУК// The 24th International scientific and practical conference “Information and innovative technologies in education in modern conditions” (June 20 – 23, 2023) Varna, Bulgaria. International Science Group. 2023. 439 p., P. 240-247

Тема № 2. Принципи організації позаурочної та позашкільної роботи з природничих наук.

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
1. Загальнодидактичні принципи організації позаурочної та позашкільної роботи: науковості, зв'язку теорії з практикою, систематичності і послідовності, наочності, свідомості і активності учнів, виховного характеру навчання, доступності і посильності праці для учнів, урахування вікових та індивідуальних особливостей, міцності оволодіння компетентностями. 2. Специфічні принципи організації позаурочної та позашкільної роботи: природовідповідності, культуровідповідності, творчості, зв'язку з життям, колективізму, добровільності, самодіяльності, інтересу.	1. Пустовіт Г. Теоретико-методичні основи екологічної освіти і виховання учнів 1–9 класів у позашкільних навчальних закладах : автореф. дис. докт. пед. наук: 13.00.07. Тернопіль, 2005. 51 с. 2. Семенов О. Особистісне самовизначення школяра в діяльності комплексного позашкільного навчально-виховного закладу : дис. канд. пед. наук: 13.00.07. Київ, 2000. 219 с. 3. Мосякова І. Ю. Концептуальні основи модернізації змісту позашкільної освіти : практико орієнтований посібник : електронне видання. І. Ю. Мосякова. – Київ : Педагогічна думка, 2018. – Ч. 1. – 121 с. 4. Флегонтова Н. М. Педагогічна організація культурного дозвілля школярів: навч.-метод. посіб. Київ: Освіта України, 2018. 224 с. 5. Теорія та методика позашкільної освіти (навчально-методичний посібник) для студентів напряму підготовки 6.010103 Технологічна освіта / Укладач.: Яренчук Л.Г. – Ізмаїл, ІДГУ, 2015. – 197 с. 6. Яренчук Л.Г. Теорія та методика позаурочної діяльності з технологій: методичні рекомендації / Укл. Л.Г. Яренчук – Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2023. – 87 с.
Практичне заняття (4 год.): 1. Загальнодидактичні принципи організації позаурочної та позашкільної роботи: науковості, зв'язку теорії з практикою, систематичності і послідовності, наочності, свідомості і активності учнів, виховного характеру навчання, доступності і посильності праці для учнів, урахування вікових та індивідуальних особливостей, міцності оволодіння компетентностями.	

2. Специфічні принципи організації позаурочної та позашкільної роботи: природовідповідності, культуровідповідності, творчості, зв'язку з життям, колективізму, добровільності, самодіяльності, інтересу.	

Тема № 3: Форми організації позаурочної і позашкільної роботи з учнями.

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (6 год.): 1. Загальнопедагогічні масові форми організації позаурочної діяльності учнів: екскурсії, гуртки, конференції, виставки, біологічні дослідження. 2. Специфічні форми організації позаурочної діяльності учнів: студії природничих наук, клуби за інтересами, майстер-класи, школи екологічного напрямку, творчі об'єднання. 3. Особливості організації специфічних форм та загальна методика їх підготовки й проведення.	1. Пустовіт Г. Теоретико-методичні основи екологічної освіти і виховання учнів 1–9 класів у позашкільних навчальних закладах : автореф. дис. докт. пед. наук: 13.00.07. Тернопіль, 2005. 51 с. 2. Семенов О. Особистісне самовизначення школяра в діяльності комплексного позашкільного навчально-виховного закладу : дис. канд. пед. наук: 13.00.07. Київ, 2000. 219 с. 3. Мосякова І. Ю. Концептуальні основи модернізації змісту позашкільної освіти : практико орієнтований посібник : електронне видання. І. Ю. Мосякова. – Київ : Педагогічна думка, 2018. – Ч. 1. – 121 с. 4. Флегонтова Н. М. Педагогічна організація культурного дозвілля школярів: навч.-метод. посіб. Київ: Освіта України, 2018. 224 с. 5. Теорія та методика позашкільної освіти (навчально-методичний посібник) для студентів напрямку підготовки 6.010103 Технологічна освіта / Укладач.: Яренчук Л.Г. – Ізмаїл, ІДГУ, 2015. – 197 с. 6. Кепша Я. Теоретико-методичні основи формування конструктивно-технічної компетентності учнів основної школи в умовах позашкільних навчальних закладів : автореф. дис. ... докт. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2011. 40 с. 7. Яренчук Л.Г. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ// The 25th International scientific and practical conference “Theoretical foundations of scientists and modern opinions regarding the implementation of modern trends” (June 27 – 30, 2023) San Francisco, USA. International Science Group. 2023. 498 p., P. 300-309
Практичне заняття (6 год.): 1. Загальнопедагогічні масові форми організації позаурочної діяльності учнів: екскурсії, гуртки, конференції, виставки, біологічні дослідження. 2. Специфічні форми організації позаурочної діяльності учнів: студії природничих наук, клуби за інтересами, майстер-класи, школи екологічного напрямку, творчі об'єднання. 3. Особливості організації специфічних форм та загальна методика їх підготовки й проведення.	

	8. Яренчук Л.Г. Теорія та методика позаурочної діяльності з технологій: методичні рекомендації / Укл. Л.Г.Яренчук – Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2023. – 87 с.

Тема № 4: Зміст позаурочної та позашкільної роботи з природничих наук.

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (6 год.): 1.Гурткові заняття і їх характеристика. 2.Освітній, розвивальний і виховний потенціал учнівських гуртків з природничих наук. 3.Зміст і основні напрями роботи вчителя природничих наук у гуртках. 4.Навчальні програми. 5.Авторські навчальні програми гуртків з біології, фізики, хімії, природознавства. 6.Створення та організація гуртка.	1. Пустовіт Г. Теоретико-методичні основи екологічної освіти і виховання учнів 1–9 класів у позашкільних навчальних закладах : автореф. дис. докт. пед. наук: 13.00.07. Тернопіль, 2005. 51 с. 2. Семенов О. Особистісне самовизначення школяра в діяльності комплексного позашкільного навчально-виховного закладу : дис. канд. пед. наук: 13.00.07. Київ, 2000. 219 с. 3. Мосякова І. Ю. Концептуальні основи модернізації змісту позашкільної освіти : практико орієнтований посібник : електронне видання. І. Ю. Мосякова. – Київ : Педагогічна думка, 2018. – Ч. 1. – 121 с. 4. Флегонтова Н. М. Педагогічна організація культурного дозвілля школярів: навч.-метод. посіб. Київ: Освіта України, 2018. 224 с. 5. Теорія та методика позашкільної освіти (навчально-методичний посібник) для студентів напряму підготовки 6.010103 Технологічна освіта / Укладач.: Яренчук Л.Г. – Ізмаїл, ІДГУ, 2015. – 197 с. 6. Психологічна безпека освітнього середовища : навчально-методичний посібник / упоряд. : В. В. Байдик, Н. О. Столбун. Харків : Друкарня Мадрид, 2019. 100 с. 7. Яренчук Л.Г., Снігур Л.О. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ ГУРТКОВОЇ РОБОТИ ЯК РІЗНОВИДУ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З ПРИРОДНИЧИХ НАУК// The 24th
Практичне заняття (6 год.): 1.Гурткові заняття і їх характеристика. 2.Освітній, розвивальний і виховний потенціал учнівських гуртків з природничих наук. 3.Зміст і основні напрями роботи вчителя природничих наук у гуртках. 4.Навчальні програми. 5.Авторські навчальні програми гуртків з біології, фізики, хімії, природознавства. 6.Створення та організація гуртка.	

	International scientific and practical conference “Information and innovative technologies in education in modern conditions” (June 20 – 23, 2023) Varna, Bulgaria. International Science Group. 2023. 439 p., P. 240-247

Тема № 5: Методика роботи в творчих об’єднаннях учнів.

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Дидактичні основи освітнього процесу в гуртках з природничих наук. 2. Взаємозв’язок методів і прийомів на гурткових заняттях.	1. Пустовіт Г. Теоретико-методичні основи екологічної освіти і виховання учнів 1–9 класів у позашкільних навчальних закладах : автореф. дис. докт. пед. наук: 13.00.07. Тернопіль, 2005. 51 с.
Практичне заняття (4 год.): 1. Метод проєктів на гурткових заняттях. 2. Методика проведення гурткових занять. 3. Зміст навчального матеріалу на гурткових заняттях. 4. Вибір індивідуальних творчих завдань для кожного гуртківця (в тому числі з особливими освітніми потребами). 5. Складання плану-конспекту гурткового заняття.	2. Семенов О. Особистісне самовизначення школяра в діяльності комплексного позашкільного навчально-виховного закладу : дис. канд. пед. наук: 13.00.07. Київ, 2000. 219 с. 3. Мосякова І. Ю. Концептуальні основи модернізації змісту позашкільної освіти : практико орієнтований посібник : електронне видання. І. Ю. Мосякова. – Київ : Педагогічна думка, 2018. – Ч. 1. – 121 с. 4. Флегонтова Н. М. Педагогічна організація культурного дозвілля школярів: навч.-метод. посіб. Київ: Освіта України, 2018. 224 с. 5. Теорія та методика позашкільної освіти (навчально-методичний посібник) для студентів напряму підготовки 6.010103 Технологічна освіта / Укладач.: Яренчук Л.Г. – Ізмаїл, ІДГУ, 2015. – 197 с. 6. Психологічна безпека освітнього середовища : навчально-методичний посібник / упоряд. : В. В. Байдик, Н. О. Столбун. Харків : Друкарня Мадрид, 2019. 100 с. 7. Гончаренко О. В. Проблема дозвілля в контексті гендерного знання // Педагогічні науки: зб. наук. пр. Херсонського державного університету. 2017. № 74. С. 6–7.10. 8. Яренчук Л.Г. Теорія та методика позаурочної діяльності з технологій: методичні рекомендації / Укл. Л.Г. Яренчук – Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2023. – 87 с. 9. Яренчук Л.Г. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ// The 25th International scientific and practical conference “Theoretical

	foundations of scientists and modern opinions regarding the implementation of modern trends” (June 27 – 30, 2023) San Francisco, USA. International Science Group. 2023. 498 p., P. 300-309

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на практичних заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, був відсутній на практичному занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин отримує за кожне пропущене заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи або підсумкового контролю є підставою для дострокового припинення складання та виставлення негативної оцінки.

7.Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота проводиться у формі тестування та включає 10 тестових завдань різної складності.

Зразок модульної контрольної роботи

Позаурочна робота, зазвичай, складається з:

1. Позакласної роботи
2. Позакласної і позашкільної роботи
3. Позашкільної роботи
4. Гурткової роботи

Форма підсумкового контролю

Семестровий екзамен – це вид підсумкового контролю, який спрямований на перевірку програмних результатів навчання, визначених освітньою програмою для відповідного освітнього компонента. Семестровий екзамен з дисципліни проводиться в усній формі за білетами, складеними екзаменатором навчальної дисципліни

Приклад екзаменаційних білетів:

1. Мета і завдання позаурочної діяльності вчителя природничих наук на сучасному етапі розвитку освіти в Україні в Новій українській школі.
2. Загальнопедагогічні масові форми організації позаурочної діяльності учнів.
3. Вибір індивідуальних творчих завдань для кожного гуртківця (в тому числі з особливими освітніми потребами).

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою.

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	відмінно
89-70	добре
51-69	задовільно
26-50	незадовільно
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	40 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на практичних заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу за ваговим коефіцієнтом 0,4	10 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи, який переводиться у 100-бальну шкалу за ваговим коефіцієнтом 0,1	50 балів (підсумковий контроль) - середньозважений бал оцінок здобувача вищої освіти, які він отримав за кожне з питань екзаменаційного білета, який переводиться у 100-бальну шкалу за ваговим коефіцієнтом 0,5
Мінімальний пороговий рівень	20 балів (поточний контроль)	6 балів (проміжний контроль)	25 балів (підсумковий контроль)

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на практичних заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЄКТС в ІДГУ».

http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja_pro_porjadok-ocinjuvannja-rivnja-navchalnyh-dosjahnjen-zi-zminamy.pdf

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих

	положень, запише основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань.

З метою поглиблення вивчення дисципліни «Теорія та методика позашкільної освіти з природничих наук» програмою передбачено виконання індивідуальних завдань відповідно до тем. Завданням до індивідуальної роботи є написання реферату на задану тему.

Реферат – короткий виклад письмово або у формі публічної доповіді вмісту книги, статті або декількох робіт, наукової праці, літератури із загальної тематики. Реферат – це самостійна навчально-дослідна робота студента, де автор розкриває суть досліджуваної проблеми, приводить різні точки зору, а також власні погляди на неї.

Вміст матеріалу має бути логічним, виклад матеріалу носить проблемно-пошуковий характер.

Тематика рефератів

1. Історичні аспекти розвитку позашкільної освіти
2. Мета навчання та виховання учнів у позашкільних закладах освіти
3. Методи позашкільної освіти
4. Структура позашкільної освіти
5. Управління позашкільною освітою
6. Заклади позашкільної освіти
7. Науково-методичне забезпечення позашкільної освіти
8. Принципи організації позаурочної та позашкільної роботи
9. Методи роботи з гуртківцями природничого профілю
10. Види гуртків з природничих наук
11. Форми організації позашкільної роботи з учнями (в тому числі з особливими освітніми потребами)
12. Вікова та творча градація гуртків в умовах НУШ
13. Вимоги до діяльності позашкільних закладів освіти та типові навчальні плани
14. Організація керівництва гуртком з природничих наук
15. Застосування проєктної методики в позаурочній діяльності
16. Організація занять в гуртку з природничих наук
17. Типи занять у гуртку з природничих наук
18. Структура занять у гуртку з природничих наук
19. Особистісно-орієнтовані технології організації позаурочної діяльності в умовах НУШ
20. Досвід вчителів з природничих наук щодо організації і проведення основних форм позаурочної роботи

Критерії оцінювання дослідження у вигляді реферату

п/п		балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	1
2.	Складання плану реферату	1
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	3
4.	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	2
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	2
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	1
Разом		10

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота проводиться в тестовій письмовій формі, і складається з 10 тестових завдань різної складності. Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу становить 10 балів (1 бал за правильну відповідь 1 тестового завдання).

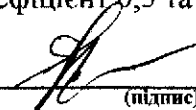
Таблиця переведення балів за виконання модульної контрольної роботи

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	
10	5	відмінно
8-9	4	добре
6-7	3	задовільно
0-5	2	незадовільно

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Результат екзаменаційного контролю (для усної або письмової форми) визначається як середньоарифметичне усіх оцінок (середньозважений бал) здобувача вищої освіти, які він отримав за кожне з питань екзаменаційного білета та додаткові питання екзаменаторів. Цей бал переводиться за 100-бальною шкалою, а визначений показник множиться на ваговий коефіцієнт 0,5 та округлюється до цілих.

Викладач

_____ (підпис)

Яренчук Л.Г.
(ПІБ)

Затверджено на засіданні кафедри технологічної освіти та природничих наук протокол № 1 від «29» серпня 2023 року.

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

Федорова О.В.
(ПІБ)